നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ റ്റി ഡയറെക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ് .ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേയ്ക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവുമായിരിക്കും.

ഇൻ റീ: കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ പ്രശ്നങ്ങളും ദുരിതങ്ങളും സംബന്ധിച്ച്

(2020 ലെ സ്വമേധയാ എടുത്ത റിട്ട് ഹർജി (സിവിൽ) നമ്പർ. 6)

2020 ജൂൺ 09

[ജസ്റ്റിസ് അശോക് ഭൂഷൺ, ജസ്റ്റിസ് സഞ്ജയ് കിഷൻ കൗൾ, ജസ്റ്റിസ് എം.ആർ. ഷാ]

കോടതി പരിഗണന-സ്വമേധയാ പരിഗണനയിൽ എടുത്തു - കോവിഡ്-19 മഹാമാരി - പ്രവാസ തൊഴിലാളികളുടെ നീക്കങ്ങളും പ്രശ്നങ്ങളും - 2020 മെയ് 28-ലെ ഉത്തരവിൽ നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് പുറമെ, ഇനി പറയുന്നവയും കോടതി വിധിച്ചു: പദ്ധതികളും നയങ്ങളും നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ ചില വീഴ്ചകളും അപാകതകളും ഉണ്ടായ സാഹചര്യത്തിൽ, സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും തങ്ങളുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും ജീവനക്കാരുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിജിലൻസും മേൽനോട്ടവും കാര്യക്ഷമമാക്കുകയും ആവശ്യമുള്ളിടത്ത് ഉചിതമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യണം - പ്രവാസ തൊഴിലാളികളോട് ചിലയിടങ്ങളിൽ അതിരുവിട്ട പെരുമാറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടതിനാൽ, ബന്ധപ്പെട്ട ഡി.ജി.പി./പോലീസ് കമ്മീഷണർ ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകണം - ലോക്ക്ഡൗൺ കാലയളവിൽ 2005-ലെ ദുരന്ത നിവാരണ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 51-ഉം മറ്റ് അനുബന്ധ വകുപ്പുകളിലും പ്രവാസ തൊഴിലാളികൾക്കെതിരെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത കേസുകളും/പരാതികളും പിൻവലിക്കുന്ന കാര്യം സംസ്ഥാനങ്ങൾ പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ് - കുടുങ്ങിപ്പോയ ശേഷിക്കുന്ന എല്ലാ തൊഴിലാളികളെയും തീവണ്ടി, ബസ് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് ഗതാഗത മാർഗ്ഗങ്ങൾ വഴി ഇന്ന് മുതൽ 15 ദിവസത്തിനകം സ്വദേശങ്ങളിലേക്ക് എത്തിക്കാൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും നിർദ്ദേശം നൽകി - സ്വദേശത്തെത്തിയ തൊഴിലാളികൾക്ക് സർക്കാർ പദ്ധതികളെക്കുറിച്ചും മറ്റ് തൊഴിലവസരങ്ങളെക്കുറിച്ചും വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നതിനായി ബ്ലോക്ക് തലത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും കൗൺസിലിംഗ് കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാൻ ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകി - തൊഴിലിടങ്ങളിലേക്ക് തിരികെ പോകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന തൊഴിലാളികൾക്ക് സംസ്ഥാനങ്ങൾ സൗകര്യമൊരുക്കണം - മറ്റ് വിഷയങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നതുവരെ പ്രവാസ തൊഴിലാളികളുടെ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കൂടുതൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു - ദുരന്ത നിവാരണ നിയമം, 2005 - വകുപ്പ് 6(2)(i), 12, 51 - അന്തർ-സംസ്ഥാന പ്രവാസി തൊഴിലാളി (തൊഴിലിന്റെയും സേവന വ്യവസ്ഥകളുടെയും നിയന്ത്രണം) നിയമം, 1979 - കെട്ടിട നിർമ്മാണ തൊഴിലാളി

(തൊഴിൽ, സേവന വ്യവസ്ഥകൾ എന്നിവയുടെ നിയന്ത്രണം) നിയമം, 1996 - അസംഘടിത തൊഴിലാളി സാമൂഹിക സുരക്ഷാ നിയമം, 2008.

നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ട്, കോടതി

വിധിച്ചു: 1.1 കേന്ദ്ര സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച വിവിധ ഉത്തരവുകളും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും, 2005-ലെ ദുരന്ത നിവാരണ നിയമപ്രകാരം ദേശീയ എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകളും, ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനങ്ങൾ എടുത്ത നയപരവും ഭരണപരവുമായ തീരുമാനങ്ങളും തങ്ങളുടെ സത്യവാങ്മൂലങ്ങളിൽ സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും കോടതിയെ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദുരിതാശ്വാസ ക്യാമ്പുകളും ഷെൽട്ടർ ക്യാമ്പുകളും നടത്തുക, ഭക്ഷണത്തിന്റെയും വെള്ളത്തിന്റെയും ആവശ്യം നിറവേറ്റുക, സ്വദേശങ്ങളിലേക്ക് തൊഴിലാളികളെ എത്തിക്കാനുള്ള ഗതാഗത സൗകര്യം ഒരുക്കുക തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ എല്ലാ നിർദ്ദേശങ്ങളും നയങ്ങളും പാലിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ടെന്നുമാണ് സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും അവകാശപ്പെടുന്നത്. സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ നയങ്ങൾക്കും ഉദ്ദേശങ്ങൾക്കും എതിരഭിപ്രായമില്ല, എന്നാൽ സർക്കുലറുകളും നയങ്ങളും പദ്ധതികളും നടപ്പിലാക്കാൻ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവർ അത് കാര്യക്ഷമമായും കൃത്യമായും ചെയ്യുന്നുണ്ടോ എന്നതാണ് പ്രധാനം. പദ്ധതികളും നയങ്ങളും നടപ്പിലാക്കുന്നതിലെ വീഴ്ചകളും അപാകതകളും വിവിധ ഇടപെടൽ ഹർജിക്കാർ തങ്ങളുടെ അപേക്ഷകളിലും സത്യവാങ്മൂലങ്ങളിലും എടുത്തു കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട്, സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും തങ്ങളുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും ജീവനക്കാരുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിജിലൻസും മേൽനോട്ടവും കാര്യക്ഷമമാക്കണമെന്നും ആവശ്യമുള്ളിടത്ത് ഉചിതമായ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. കൂടാതെ, സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരും, വിന്യസിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അർദ്ധസൈനിക വിഭാഗങ്ങളും ശ്ലാഘനീയമായ ജോലിയാണ് ചെയ്യുന്നതെങ്കിലും, പ്രവാസ തൊഴിലാളികളോട് ചിലയിടങ്ങളിൽ അതിരുവിട്ട പെരുമാറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതായും രേഖകളിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു. തൊഴിൽ ഇല്ലാതായതിനെത്തുടർന്ന് സ്വന്തം നാട്ടിലേക്ക് പോകാൻ നിർബന്ധിതരായ ഈ തൊഴിലാളികൾ ഇതിനകം ദുരിതത്തിലാണ്. സാമ്പത്തിക ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള ഈ തൊഴിലാളികളോട് പോലീസും മറ്റ് അധികാരികളും മനുഷ്യത്വപരമായ രീതിയിൽ ഇടപെടണം. ബന്ധപ്പെട്ട പോലീസ് മേധാവി/പോലീസ് കമ്മീഷണർ ഇക്കാര്യത്തിൽ ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകണം. [ഖണ്ഡിക 26][15-ബി-ജി]

1.2 തീവണ്ടി, റോഡ് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ വഴി പ്രവാസ തൊഴിലാളികളെ സ്വദേശങ്ങളിലേക്ക് എത്തിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ, കുടുങ്ങിക്കിടന്ന തൊഴിലാളികളുടെ

വലിയൊരു ഭാഗത്തെയും സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളും റെയിൽവേയും മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളും ചേർന്ന് ലക്ഷ്യസ്ഥാനത്ത് എത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും, പ്രത്യേകിച്ച് മഹാരാഷ്ട്ര, ഡൽഹി എൻ.സി.ടി., പശ്ചിമ ബംഗാൾ, തമിഴ്നാട്, ഗുജറാത്ത് എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇപ്പോഴും കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന പ്രവാസ തൊഴിലാളികളുണ്ട്. 2020 ജൂൺ 03 മുതൽ 2020 ജൂൺ 16 വരെ സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും ആവശ്യപ്പെട്ട തീവണ്ടികളുടെ എണ്ണം 171 ആണെന്ന് രേഖകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളോടും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളോടും ഇന്ന് മുതൽ 15 ദിവസത്തിനകം കുടുങ്ങിപ്പോയ എല്ലാ തൊഴിലാളികളെയും തീവണ്ടി, ബസ് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് ഗതാഗത മാർഗ്ഗങ്ങൾ വഴി എത്തിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. [ഖണ്ഡിക 28][16-സി-ഇ]

1.3 വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ പ്രവാസ തൊഴിലാളികളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനായി രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ നിലവിലുണ്ട്. 2020 മെയ് 28-ലെ ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിച്ചതുപോലെ, രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രക്രിയ ലളിതമാക്കണം. എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും പ്രവാസ തൊഴിലാളികളെ ഉടൻ തിരിച്ചറിയൽ പൂർത്തിയാക്കണം. രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാത്ത തൊഴിലാളികൾക്ക് പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അടുത്തുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലും പ്രാദേശിക ഭരണകൂടത്തിന്റെ മറ്റ് കേന്ദ്രങ്ങളിലും രജിസ്ട്രേഷൻ സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രക്രിയയുടെ വികേന്ദ്രീകരണം വഴി അടിയന്തര നടപടി സ്വീകരിക്കണം.യാത്രയെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ പ്രാദേശിക പത്രങ്ങൾ, പ്രാദേശിക ടി.വി. ചാനലുകൾ എന്നിവ വഴി പരസ്യപ്പെടുത്തണം. [ഖണ്ഡിക 30] [16-ജി-എച്ച്:17-എ]

1.4 കുടുങ്ങിക്കിടന്ന ഭൂരിഭാഗം തൊഴിലാളികളും അവരുടെ സ്വദേശങ്ങളിൽ എത്തിയിട്ടുണ്ട്. തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട് സ്വന്തം നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങിയ ഈ പ്രവാസ തൊഴിലാളികളെ പരിപാലിക്കുക എന്നതാണ് ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും ഇനി ചെയ്യാനുള്ള രണ്ടാമത്തെ പ്രധാന ദൗത്യം. ഈ തൊഴിലാളികൾക്ക് ആവശ്യമായ സഹായങ്ങൾ സംസ്ഥാന അധികാരികൾക്കും ജില്ലാ അധികാരികൾക്കും നൽകാൻ കഴിയുന്ന തരത്തിൽ, അവരുടെ വിശദാംശങ്ങൾ, തൊഴിൽ വൈദഗ്ധ്യം, മുൻപ് ജോലി ചെയ്തിരുന്ന സ്ഥലം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ അതത് സംസ്ഥാനം വില്ലേജ് തലം, ബ്ലോക്ക് തലം, ജില്ലാ തലം എന്നിവിടങ്ങളിൽ തയ്യാറാക്കുന്ന നിശ്ചിത മാതൃകയിൽ സൂക്ഷിക്കണം. സർക്കാർ പദ്ധതികളെക്കുറിച്ചും മറ്റ് തൊഴിലവസരങ്ങളെക്കുറിച്ചും വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നതിനായി ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനം ബ്ലോക്ക് തലത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും കൗൺസിലിംഗ് കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കണം. തൊഴിലിടങ്ങളിലേക്ക് തിരികെ പോകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന തൊഴിലാളികൾക്ക് ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ നൽകാനും അതിന്

സൗകര്യമൊരുക്കാനും സംസ്ഥാനങ്ങൾ തയ്യാറാകണം. റെയിൽവേ അധികാരികളുടെയും റോഡ് ഗതാഗത അധികാരികളുടെയും സഹായത്തോടെ ഹെൽപ് ഡെസ്കുകൾ സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ട് സംസ്ഥാനം ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ നൽകണം.കേന്ദ്ര സർക്കാർ നടത്തുന്ന പദ്ധതികൾക്ക് പുറമെ, ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിനും തൊഴിലവസരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവിധ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി സ്വന്തം പദ്ധതികളുണ്ട്. ഈ പ്രവാസ തൊഴിലാളികൾക്ക് പ്രയോജനകരമായ വിവിധ പദ്ധതികൾ കോടതിയെ അറിയിക്കാൻ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളോടും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളോടും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു, അതുവഴി ഇക്കാര്യത്തിൽ ഉചിതമായ നിർദ്ദേശം നൽകാൻ കോടതിക്ക് സാധിക്കും. ഈ ഉത്തരവിൽ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തിയ വിവിധ വിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ അധിക സത്യവാങ്മൂലങ്ങൾ സമർപ്പിക്കാൻ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും കൂടുതൽ സമയം അനുവദിക്കുന്നു. പ്രവാസ തൊഴിലാളികൾക്ക് പ്രയോജനകരമായ വിവിധ കേന്ദ്ര സർക്കാർ പദ്ധതികളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ അധിക സത്യവാങ്മൂലം വഴി രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ കോടതിയിൽ അറിയിക്കാനും കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് നിർദ്ദേശം നൽകുന്നു. [ഖണ്ഡിക 31, 32] [17-ബി-എച്ച്;18-എ]

1.5 2020 മാർച്ച് 25 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന ലോക്ക്ഡൗൺ നടപടികൾ കാരണം, തൊഴിൽ സ്ഥലങ്ങൾ അടച്ചുപൂട്ടിയതിനെത്തുടർന്ന് പ്രവാസ തൊഴിലാളികൾ സ്വന്തം നാട്ടിലേക്ക് യാത്ര ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. ഈ യാത്ര 2005-ലെ ദുരന്ത നിവാരണ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 51 പ്രകാരം കുറ്റകരമായിരുന്നു. പോലീസ് അധികാരികൾ ഈ യാത്രകൾ തടയുകയും തൊഴിലാളികൾക്കെതിരെ കേസുകൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. 2020 ഏപ്രിൽ 29 മുതൽ മാത്രമാണ് പ്രവാസികൾക്കും വിനോദസഞ്ചാരികൾക്കും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും യാത്ര ചെയ്യാൻ സർക്കാർ അനുമതി നൽകിയത്. റോഡുകളിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചതിന് ലോക്ക്ഡൗൺ ലംഘിച്ചുവെന്ന് ആരോപിച്ച് പ്രവാസ തൊഴിലാളികൾക്കെതിരെ കേസുകളോ പരാതികളോ ഉണ്ടാകാം. തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടതിനെത്തുടർന്ന് സ്വന്തം നാട്ടിലേക്ക് പോകാൻ സാഹചര്യങ്ങളുടെ നിർബന്ധം കാരണം നിർബന്ധിതരായവരാണ് ഈ തൊഴിലാളികൾ. അതുകൊണ്ട്, ലോക്ക്ഡൗൺ കാലയളവിൽ 2005-ലെ ദുരന്ത നിവാരണ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 51-ഉം മറ്റ് അനുബന്ധ വകുപ്പുകളിലും പ്രവാസ തൊഴിലാളികൾക്കെതിരെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത കേസുകളും/പരാതികളും പിൻവലിക്കുന്ന കാര്യം സംസ്ഥാനങ്ങൾ പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്. [ഖണ്ഡിക 33][18-ഡി; എഫ് -എച്ച്; 19-എ]

1.6 മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച കാര്യങ്ങൾക്ക് പുറമെ, മറ്റ് വിഷയങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നതുവരെ പ്രവാസ തൊഴിലാളികളുടെ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ചില കൂടുതൽ

നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകേണ്ടതുണ്ട്. അതുകൊണ്ട്, 2020 മെയ് 28–ലെ ഉത്തരവിലൂടെ നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കും മുകളിൽ നിർദ്ദേശിച്ച നടപടികൾക്കും പുറമെ, കേന്ദ്ര സർക്കാരിനും എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും കൂടുതൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നു. [ഖണ്ഡിക 34, 35][19–ബി–സി]

സിവിൽ അസ്സൽ അധികാരിത: 2020 ലെ സ്വമേധയാ എടുത്ത റിട്ട് ഹർജി (സിവിൽ) നമ്പർ. 6.

ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം

ഇതോടൊപ്പം

2020 ലെ ഡബ്ല്യു.പി. (സി) ഡയറി നമ്പർ 11394, 2020 ലെ ഡബ്ല്യു.പി. (സി) നമ്പർ 511

ഉഷാർ മേത്ത, എസ്.ജി., കെ.എം. നടരാജ്, സഞ്ജയ് ജെയിൻ, എ.എസ്.ജി., അഭിഭാഷകരായ എസ്.സി. വർമ്മ, അമിത് കുമാർ, അതുൽ നന്ദ, എ.ജി.എസ്., പ്രഫുലിംഗ് നവദഗി, അഭിനവ് മുഖർജി, സൗരഭ് മിശ്ര, ജയന്ത് മുത്തുരാജ്, ആശിഷ് കുമാർ, ഡോ. ഐശ്വര്യ ഭാട്ടി, നളിൻ കോഹ്ലി, എ.എ.ജി.എസ്, മണിന്ദർ സിംഗ്, രഞ്ജിത് കുമാർ, ഡോ. മനീഷ ലവ് കുമാർ, അമൻ ലേഖി, ഡോ. മനീഷ് സിങ്വി, വിക്രംജിത് ബാനർജി, പി.എസ്. നരസിംഹ, ആർ. ബാലസുബ്രഹ്മണ്യം, കപിൽ സിബൽ, ഡോ. ഇന്ദിര ജയ്സിംഗ്, അഭിഷേക് മനു സിംഗ്വി, കോളിൻ ഗോൺസാൽവസ്, ജയദീപ് ഗുപ്ത, ബി.എസ്. പാട്ടീൽ, പി. ചിദംബരം, ആനന്ദ് ഗ്രോവർ, സഞ്ജയ് പരീഖ്, ഗോപാൽ ശങ്കരനാരായണൻ, കെ.വി. വിശ്വനാഥൻ, സീനിയർ അഭിഭാഷകർ, അഭിമന്യു ശ്രേഷ്ഠ, ദീപക് പ്രകാശ്, ഡോ. നചികേത വാജ്പേയി, ദിവ്യാംഗ മാലിക്, രജത് നായർ, സൗരഭ് മിശ്ര, കനു അഗർവാൾ, ബി.വി. ബൽറാംദാസ്, അഭിമന്യു തിവാരി, ഡോ. എലിസ ബാർ, അനിൽ ശ്രീവാസ്തവ, ഋതുരാജ് ബിശ്വാസ്, ഷുവോദീപ് റോയ്, പ്രഭാസ് ബജാജ്, മനീഷ് കുമാർ, ഡോ. പ്രാചി മിശ്ര, സുമീർ സോധി, പ്രണവ് സച്ച്ദേവ, അരുൺ പെഡ്നേകർ, സച്ചിൻ പാട്ടീൽ, അനിരുദ്ധ പി. മയീ, ഡോ. ദീപാൻവിത പ്രിയങ്ക, ഡോ. ബിഹു ശർമ്മ, ഡോ. പ്രതിഷ്ഠാ വിജ്, തപേഷ് കുമാർ സിംഗ്, ഡോ. ശശി ജൂൺജ, ഡോ. പിങ്കി ബെഹെറ, വിക്രം ഹളിഗോൾ, ശുഭ്രാൻഷു പാധി, ജി. പ്രകാശ്, ജിഷ്ണു എം.എൽ., രാഹുൽ ചിറ്റ്നിസ്, സച്ചിൻ പാട്ടീൽ, പുഖ്രംബം രമേശ് കുമാർ, ഡോ. അനുപമ നാൻഗോം, കരുൺ ശർമ്മ, അവിജിത് മണി ത്രിപാഠി, ഡോ. രേഖ ബക്ഷി, ശൗര്യ സഹായ്, അർജുൻ ഗാർഗ്, ഡോ. രതി ടണ്ടൺ, സിദ്ധേഷ് കോട്വാൾ, ഡോ. ആസ്ഥാ ശർമ്മ, ഡോ. കെ. ഇനറ്റോളി സെമ, സിബോ ശങ്കർ മിശ്ര, കരൺ ഭരിഹോക്കെ, ഡോ. ഉത്തര ബബ്ബർ, സന്ദീപ് കുമാർ ത്ധാ, നരേന്ദ്ര കുമാർ, എം. യോഗേഷ്കണ്ണ, ഡോ. ഗരിമ പ്രഷാദ്, ഡോ. അഭിഷേക് ആത്രേ, ഷാദ്മാൻ അലി, ഡോ. വിദ്യോത്തമ ത്ധാ, ഡോ. അംബിക ആത്രേ, സുഹാൻ മുഖർജി,

അമിത് വർമ്മ, (പി.എൽ.ആർ. ചേംബേഴ്സിനു വേണ്ടി), കെ.വി. ജഗദീശ്വരൻ, ഡോ. ജി. ഇന്ദിര, ഡോ. രംഗോലി, നിഖിൽ ഗോയൽ, നവീൻ ഗോയൽ, ദുഷ്യന്ത് സർണ, പ്രശാന്ത് സിംഗ് ബി., എം. ഷോയ്ബ് ആലം, മൊജാഹിദ് കരീം ഖാൻ, രാജ് ബഹദൂർ യാദവ്, വി. ജി. പ്രാഗസം, ഡോ. നൂപുർ കുമാർ, സുനിൽ ഫെർണാണ്ടസ്, അവിഷ്കർ സിംഗ്വി, മുഹമ്മദ് ഖാൻ, വരുൺ ചോപ്ര, ഒമർ ഹോദ, പ്രസ്തുത് ദൾവി, ഡോ. ഐശ്വര്യ മോഹപാത്ര, ഗുർതേജ്പാൽ സിംഗ്, നിതിൻ മിശ്ര, ഡോ. മിതാലി ഗുപ്ത, പി.വി. സുരേന്ദ്രനാഥ്, ബിജു പി. രാമൻ, സുഭാഷ് ചന്ദ്രൻ കെ.ആർ, അലഖ് അലോക് ശ്രീവാസ്തവ, സത്യ മിത്ര, ഗുഞ്ജൻ സിംഗ്, സിദ്ധാർത്ഥ് സീം, ഡോ. അനുപ്രധ സിംഗ്, ഡോ. ഹരിണി രഘുപതി, ശ്രീമതി. പ്രഗ്യാ ഗഞ്ജു, ശ്രീമതി. നനിത ശർമ്മ, പ്രശാന്ത് ഭൂഷൺ, എജാസ് മഖ്ബൂൽ, ശ്രീമതി. ആകൃതി ചൗബേ, ശ്രീമതി. ഐശ്വര്യ സർക്കാർ, ഷാദാൻ ഫാരസത്ത്, രാജ് കിഷോർ ചൗധരി, ശിവം ശർമ്മ, പ്രദീപ് കുമാർ മിത്തൽ, ഷക്കീൽ അഹമ്മദ്, സന്ദീപ് കുമാർ ഡാ, മോഹിത് പോൾ, ഗൗതം താലൂക്ദാർ, നരേന്ദ്ര കുമാർ, ചിരാഗ് എം. ഷ്രോഫ്, ശ്രീമതി. മിഥു ജയിൻ, അർണവ് വിദ്യാർത്ഥി എന്നിവർ ഹാജരായ കക്ഷികൾക്കുവേണ്ടി.

അപേക്ഷകൻ – നേരിട്ട് ഹാജരായി.

കോടതിയുടെ താഴെ പറയുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു:

<u>ഉത്തരവ്</u>

1. 2020 മെയ് 28-ലെ കോടതി ഉത്തരവ് പ്രകാരം, കേന്ദ്ര സർക്കാരിനുവേണ്ടി ആഭ്യന്തര മന്ത്രാലയത്തിലെ ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി ശ്രീമതി. സഹേലി ഘോഷ് റോയ് സത്യം ചെയ്ത ഒരു സത്യവാങ്മൂലം സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും അവരുടെ ഭാഗത്തുനിന്ന് സ്വീകരിച്ച നടപടികളുടെ വിശദാംശങ്ങളും, 2020 മെയ് 28-ന് ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഇടക്കാല നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിച്ചതായുള്ള വസ്തുതകളും ഉൾപ്പെടുത്തി മറുപടി സത്യവാങ്മൂലങ്ങൾ/റിപ്പോർട്ടുകൾ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദേശീയ മനുഷ്യാവകാശ കമ്മീഷന്റെ പേരിൽ ഈ വിഷയത്തിൽ ഇടപെടാൻ അനുമതി തേടിക്കൊണ്ടും അപേക്ഷയിൽ സൂചിപ്പിച്ച വിവിധ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടും ഒരു അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ചില വസ്തുതകൾ പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ട് വിവിധ വ്യക്തികളുടെയും സംഘടനകളുടെയും പേരിൽ ഇടപെടാനുള്ള നിരവധി അപേക്ഷകളും ഫയൽ ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സ്ഥിതിഗതികൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ഇടപെടുന്ന കക്ഷികൾ വിവിധ നടപടികളും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2. ബഹുമാനപ്പെട്ട സോളിസിറ്റർ ജനറൽ ഓഫ് ഇന്ത്യ ശ്രീ. തുഷാർ മേത്ത, വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകർ, മുതിർന്ന അഭിഭാഷകരായ ശ്രീ. കപിൽ സിബൽ, ഡോ. എ.എം. സിംഗ്വി, ശ്രീമതി. ഇന്ദിരാ ജയ്സിംഗ്, ശ്രീ. കെ.വി. വിശ്വനാഥൻ, ശ്രീ. കോളിൻ ഗോൺസാൽവസ്, ശ്രീ. ജയദീപ് ഗുപ്ത, കൂടാതെ ഈ നടപടിക്രമത്തിൽ കോടതിയെ സഹായിക്കുന്നതിനായി വാദങ്ങൾ ഉന്നയിച്ച മറ്റ് അഭിഭാഷകർ എന്നിവരെ കോടതി കേട്ടു.

3. ബഹുമാനപ്പെട്ട സോളിസിറ്റർ ജനറൽ ശ്രീ. തുഷാർ മേത്ത സമർപ്പിക്കുന്നത്, കേന്ദ്ര സർക്കാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളും എല്ലാ കൊറോണ പോരാളികളും മുഴുവൻ രാജ്യവും ഈ അത്യപൂർവമായ പകർച്ചവ്യാധിയോട് പ്രതികരിക്കുകയും അതിനെ നേരിടുകയും ചെയ്തു എന്നാണ്. 2020 മാർച്ച് 25-ന് ദേശീയ ലോക്ക്ഡൗൺ പ്രഖ്യാപിച്ചപ്പോൾ, വൈറസ് പകരുന്നത് നിയന്ത്രിക്കുക എന്നതിനായിരുന്നു പ്രഥമ പരിഗണനയെന്നും, കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ സഞ്ചാരം ഉൾപ്പെടെ ഒരിടത്തുനിന്ന് മറ്റൊരിടത്തേക്ക് മനുഷ്യരുടെ നീക്കം ഉണ്ടാകുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക എന്നതായിരുന്നു ലക്ഷ്യമെന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിക്കുന്നു. എങ്കിലും, മൊത്തത്തിലുള്ള സാഹചര്യം വിലയിരുത്തിയ ശേഷം, വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ കുടുങ്ങിക്കിടന്ന അതിഥി തൊഴിലാളികൾ, തീർത്ഥാടകർ, വിദ്യാർത്ഥികൾ എന്നിവർക്കും മറ്റ് വ്യക്തികൾക്കും യാത്ര ചെയ്യാൻ അനുമതി നൽകിക്കൊണ്ട് ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ്, ആഭ്യന്തര മന്ത്രാലയം 29.04.2020-ന് ഒരു തീരുമാനമെടുത്തു. യാത്രയ്ക്കായി പുതിയ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ട് ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ്, ആഭ്യന്തര മന്ത്രാലയം 01.05.2020-ന് ഉത്തരവ് പുറത്തിറക്കി. അതിഥി തൊഴിലാളികളെ അവരുടെ ലക്ഷ്യസ്ഥാനങ്ങളിൽ എത്തിക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക ശ്രമിക് ട്രെയിനുകൾ ഓടിക്കാൻ അനുമതി നൽകിക്കൊണ്ട് റെയിൽവേ മന്ത്രാലയം 02.05.2020-ന് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു. റെയിൽവേ മന്ത്രാലയം വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കായി നോഡൽ അധികാരികളെ നിയമിച്ചു. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച അഭ്യർത്ഥന പ്രകാരം, ശ്രമിക് ട്രെയിനുകൾ ലക്ഷ്യസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് ഓടി. ബഹുമാനപ്പെട്ട സോളിസിറ്റർ ജനറൽ ശ്രീ തുഷാർ മേത്ത അറിയിക്കുന്നത്, 01.05.2020 മുതൽ 03.06.2020 വരെ ഏകദേശം 4228 ശ്രമിക് ട്രെയിനുകൾ വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് അതിഥി തൊഴിലാളികളെ അവരുടെ ലക്ഷ്യസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനായി ഓടി എന്നാണ്.ശ്രീ. തുഷാർ മേത്ത, ബഹുമാനപ്പെട്ട സോളിസിറ്റർ ജനറൽ, ശ്രമിക് സ്പെഷ്യൽ ട്രെയിനുകൾ വഴി ഏകദേശം 57.22 ലക്ഷം കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ ഉത്തർപ്രദേശ്, ബിഹാർ, ഝാർഖണ്ഡ്, ഒഡീഷ, മധ്യപ്രദേശ് തുടങ്ങിയ വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് മാറ്റിപ്പാർപ്പിച്ചു എന്ന് ബോധിപ്പിച്ചു. ട്രെയിനുകളിൽ ഏകദേശം 80% ഉത്തർപ്രദേശിലേക്കും ബിഹാറിലേക്കും, ബാക്കിയുള്ളവ കിഴക്കൻ ഇന്ത്യയിലേക്കുമാണ് പോയതെന്നും സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ പറയുന്നു. കൂടാതെ, റോഡ്

മാർഗ്ഗം ഏകദേശം 41 ലക്ഷം കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ അവരുടെ സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്ന് അവർ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ലക്ഷ്യസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് എത്തിച്ചതായും ശ്രീ. തുഷാർ മേത്ത, ബഹുമാനപ്പെട്ട സോളിസിറ്റർ ജനറൽ, ബോധിപ്പിച്ചു. ട്രെയിൻ മാർഗ്ഗം കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ കൊണ്ടുപോകുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട "കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ആളുകളുടെ യാത്രയ്ക്കുള്ള പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ആവശ്യം" എന്ന വിഷയത്തിൽ റെയിൽവേ മന്ത്രാലയം 29.05.2020, 03.06.2020 തീയതികളിലെ കത്തുകൾ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെയും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളിലെയും ചീഫ് സെക്രട്ടറിമാർക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. മേൽപ്പറഞ്ഞ കത്തുകൾക്ക് മറുപടിയായി, 03.06.2020 മുതൽ 16.06.2020 വരെയുള്ള തീയതികളിലേക്ക് വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് ട്രെയിനുകൾക്കായുള്ള അഭ്യർത്ഥനകൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. 16.06.2020 ആണ് ട്രെയിനുകൾക്കായി അവസാനമായി അപേക്ഷ ലഭിച്ച തീയതി. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് ട്രെയിനുകൾക്കായി ഇപ്പോൾ ആവശ്യകതകൾ ഒന്നും തന്നെയില്ല എന്ന് അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട ട്രെയിനുകളുടെ വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയ, സത്യവാങ്മൂലത്തിലെ അനുബന്ധം ആർ-6 എന്ന ചാർട്ടിലേക്ക് അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധ ക്ഷണിച്ചു.

4. ശ്രീ. തുഷാർ മേത്ത, ബഹുമാനപ്പെട്ട സോളിസിറ്റർ ജനറൽ, റെയിൽവേ മന്ത്രാലയം ഒരു ശ്രമിക് പ്രത്യേക ട്രെയിനിനുള്ള ഏതൊരു ആവശ്യവും 24 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ റെയിൽവേ മന്ത്രാലയം നിറവേറ്റുമെന്ന് വ്യക്തമാക്കിയതായും, ഇപ്പോൾ തീർപ്പാക്കാത്ത ആകെ ആവശ്യം 171 ട്രെയിനുകൾ മാത്രമാണെന്നും, എന്നാൽ മന്ത്രാലയം മുമ്പ് ഒരു ദിവസം 250 ട്രെയിനുകൾ ഓടിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ബോധിപ്പിക്കുന്നു. ശ്രീ. തുഷാർ മേത്ത സമർപ്പിക്കുന്നത് ട്രെയിൻ യാത്രയ്ക്ക് കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളിൽ നിന്ന് കൂലി ഈടാക്കുന്നില്ലെന്നും, അത് പുറപ്പെടുന്ന സംസ്ഥാനവും സ്വീകരിക്കുന്ന സംസ്ഥാനവും തമ്മിലുള്ള ക്രമീകരണമനുസരിച്ച് വഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നുമാണ്. ട്രെയിൻ യാത്രയിൽ ഭക്ഷണവും വെള്ളവും പുറപ്പെടുന്ന സംസ്ഥാനമാണ് നൽകുന്നതെന്നും, 12 മണിക്കൂറിൽ കൂടുതലുള്ള യാത്രയ്ക്ക് ഒരു നേരം ഭക്ഷണം റെയിൽവേയും നൽകുന്നുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിക്കുന്നു. റോഡുകളിൽ നടന്നുപോകുന്നതായി കണ്ടെത്തിയ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ അടുത്തുള്ള റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനുകളിലേക്ക് ആവശ്യമായ ഗതാഗത സൗകര്യം ഒരുക്കി എത്തിക്കാൻ ദേശീയപാതാ അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ പിന്തുണയോടെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ സൗകര്യമൊരുക്കുന്നുണ്ടെന്നും ശ്രീ. തുഷാർ മേത്ത ബോധിപ്പിക്കുന്നു. കേന്ദ്ര സർക്കാർ കൈക്കൊണ്ട തീരുമാനത്തിന്റെയും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളുടെയും ഫലമായി വിവിധ വ്യവസായശാലകളും, ഫാക്ടറികളും മറ്റും തുറന്നതിനെ തുടർന്ന്, മുമ്പ് സ്വന്തം സ്ഥലത്തേക്ക് മടങ്ങാൻ തയ്യാറായിരുന്ന നിരവധി കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ മനസ്സ്

മാറ്റുകയും, അവരിൽ ചിലർ അവരുടെ ജോലിസ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ച് ജോലി ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും ശ്രീ. തുഷാർ മേത്ത സമർപ്പിക്കുന്നു. ആവശ്യം ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും ശ്രമിക് പ്രത്യേക ട്രെയിൻ സ്വീകരിക്കാൻ പല സംസ്ഥാനങ്ങളും സമ്മതം നൽകുന്നില്ല എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആഭ്യന്തര മന്ത്രാലയം സമ്മതത്തിന്റെ ആവശ്യം ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു ഉത്തരവ് 2020 മെയ് 19-ന് പുറപ്പെടുവിച്ചതായും ശ്രീ. തുഷാർ മേത്ത ബോധിപ്പിച്ചു.അന്ത്യോദയ അന്ന യോജന പോലുള്ള വിവിധ കേന്ദ്ര സർക്കാർ പദ്ധതികൾ പ്രകാരം ഓരോ കുടുംബത്തിനും ധാന്യങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നും ശ്രീ. തുഷാർ മേത്ത സമർപ്പിക്കുന്നു. പ്രധാനമന്ത്രി ഗരീബ് കല്യാൺ അന്ന യോജന പ്രകാരം പ്രതിമാസം ഒരാൾക്ക് 5 കിലോ എന്ന നിരക്കിൽ മൂന്ന് മാസത്തേക്ക് (ഏപ്രിൽ-ജൂൺ, 2020) സൗജന്യമായി വിതരണം ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിക്കുന്നു. റെയിൽവേയുടെ പക്കലുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങൾ അഭ്യർത്ഥിച്ച പ്രകാരം നിറവേറ്റുമെന്നും, ഇനി ഏതെങ്കിലും ആവശ്യം ലഭിക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് 24 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ റെയിൽവേ നിറവേറ്റുമെന്നും ശ്രീ. തുഷാർ മേത്ത ബോധിപ്പിക്കുന്നു.

5. മഹാരാഷ്ട്ര സംസ്ഥാനം, ദേശീയ തലസ്ഥാന പ്രദേശം (എൻ.സി.ടി.) ഡൽഹി, ഗുജറാത്ത് സംസ്ഥാനം എന്നിവയാണ് ഗണ്യമായ എണ്ണം കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ അവരുടെ സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് അയച്ച സംസ്ഥാനങ്ങൾ. ഈ സംസ്ഥാനങ്ങളും അവരുടെ മറുപടികൾ ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, അവയെക്കുറിച്ച് കോടതി ഇനി ശ്രദ്ധിക്കുന്നതാണ്. മഹാരാഷ്ട്ര സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടി ഒരു സത്യവാങ്മൂലം ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ലോക്ക്ഡൗൺ കാരണം ദുരിതത്തിലായ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വ്യക്തികൾക്കും, തൊഴിലാളികൾക്കും, മാറ്റിപ്പാർപ്പിക്കപ്പെട്ട തൊഴിലാളികൾക്കും താമസം നൽകുന്നതിനുള്ള ദുരിതാശ്വാസ ക്യാമ്പുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിലൂടെ സൗജന്യമായ അടിയന്തര സഹായം നൽകുന്നതിന് മഹാരാഷ്ട്ര സർക്കാർ 2020 മാർച്ച് 29-ന് ഒരു നയപരമായ തീരുമാനം എടുത്തതായി സത്യവാങ്മൂലം പറയുന്നു. ഈ ജോലികൾ നൽകുന്നതിനും മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനുമായി കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിച്ചതായും പറയുന്നു. ഈ കമ്മിറ്റികൾ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ സഹായിക്കാൻ തയ്യാറുള്ള സർക്കാരിതര സംഘടനകളെയും സാമൂഹിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മറ്റ് വ്യക്തിഗത ഗ്രൂപ്പുകളെയും തിരിച്ചറിയുന്നു. മഹാരാഷ്ട്രാ സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ ചിത്നിസ്, ഏകദേശം 12 ലക്ഷം കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ അവരുടെ സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് അയച്ചതായി ബോധിപ്പിച്ചു. മഹാരാഷ്ട്രാ റോഡ് ട്രാൻസ്പോർട്ട് കോർപ്പറേഷന്റെ ബസുകൾ വഴി 5 ലക്ഷത്തിലധികം യാത്രക്കാരെ സൗജന്യമായി കൊണ്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. കോടതിയുടെ ചോദ്യത്തിന് മറുപടിയായി, മഹാരാഷ്ട്രാ സംസ്ഥാനത്ത് ഇപ്പോഴും എത്ര കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുണ്ട് എന്നതിന്, ഏകദേശം 37,000 പേർ ഇപ്പോഴും മടങ്ങാനായി

കാത്തിരിക്കുന്നു എന്ന് ശ്രീ ചിത്നിസ് ബോധിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം റെയിൽവേയോട് ഒരു ട്രെയിൻ മാത്രമാണ് മഹാരാഷ്ട്രാ സംസ്ഥാനം ആവശ്യപ്പെട്ടതെന്നും, കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ രജിസ്ട്രേഷനുകൾ നടക്കുന്നുണ്ടെന്നും, സംസ്ഥാനം ഒരു കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും, ഭൂരിഭാഗം തൊഴിലാളികളെയും ദുരിതാശ്വാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്ക് മാറ്റിയിട്ടുണ്ടെന്നും, അവിടെ അവർ ബസുകളിലും ട്രെയിനുകളിലും കയറാൻ കാത്തിരിക്കുകയാണെന്നും ബോധിപ്പിച്ചു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ, കോടതി ഇത് ശ്രദ്ധിച്ചേക്കാം: സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ സംസ്ഥാനം കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് ഭക്ഷണവും താമസസൗകര്യവും നൽകുന്നുണ്ടെന്നും മുഴുവൻ തൊഴിലാളികളുടെയും ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും അവകാശപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഇടപെടുന്നവരും വിവിധ വ്യക്തികളും റെക്കോർഡിൽ കൊണ്ടുവന്ന വിവിധ സത്യവാങ്മൂലങ്ങളിലും വിവരങ്ങളിലും ഈ അവകാശം നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് കൃത്യമായ ഭക്ഷണ ക്രമീകരണം ഇല്ലെന്നും, തൊഴിലാളികളെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ ലളിതമായ ഒരു മാർഗ്ഗം ഇല്ലെന്നും ബോധിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. സംസ്ഥാന നയങ്ങളും തീരുമാനങ്ങളും നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ സംസ്ഥാന അധികാരികൾക്ക് വലിയ വീഴ്ചകൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭൂരിഭാഗം അവകാശവാദങ്ങളും കടലാസിൽ മാത്രമാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്, ഇത് കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് വലിയ ദുരിതങ്ങൾക്കും കഷ്ടപ്പാടുകൾക്കും കാരണമാകുന്നു.

6. മഹാരാഷ്ട്ര സംസ്ഥാനത്ത് ഇപ്പോഴും കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്നതും സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് മടങ്ങാൻ തയ്യാറുള്ളവരുമായ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിൽ കൂടുതൽ ജാഗ്രതയുള്ളതും ഏകാഗ്രവുമായ ശ്രമം സംസ്ഥാനം നടത്തണമെന്ന് കോടതി കരുതുന്നു. ട്രെയിൻ അല്ലെങ്കിൽ ബസ് യാത്ര ഇതുവരെ ലഭിക്കാത്ത തൊഴിലാളികളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും/രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ, അതായത് പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകളോ മറ്റ് അനുയോജ്യമായ സ്ഥലങ്ങളോ, സർക്കാർ പരസ്യപ്പെടുത്തുകയും പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്യണം.സംസ്ഥാന സൂപ്പർവൈസറി കമ്മിറ്റിയും ജില്ലാ സൂപ്പർവൈസറി കമ്മിറ്റിയും അതിന്റെ തൊഴിലാളികളെയും തിരിച്ചറിയുന്നുണ്ടെന്നും, അവർക്ക് ഭക്ഷണവും താമസസൗകര്യവും ഉദ്യോഗസ്ഥരും സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് പോകാൻ തയ്യാറുള്ള എല്ലാ കുടിയേറ്റ നൽകുന്നുണ്ടെന്നും, കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളിൽ നിന്ന് യാത്രാസൗകര്യമോ ഭക്ഷണമോ നൽകുന്നില്ല എന്ന പരാതികൾ ലഭിക്കുന്നില്ലെന്നും ഉറപ്പാക്കണം.

7. എൻസിടി ഡൽഹിക്ക് വേണ്ടി അഡീഷണൽ സോളിസിറ്റർ ജനറൽ ശ്രീ സഞ്ജയ് ജയിൻ ഹാജരായി. ശ്രീ ജയിൻ ബോധിപ്പിച്ചത്, എൻസിടി ഡൽഹിയിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 3 ലക്ഷം കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ 236 ട്രെയിനുകൾ വഴി സ്വന്തം

സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് അയച്ചുവെന്നും ഏകദേശം 12,000 പേരെ ബസുകൾ വഴിയും അയച്ചുവെന്നുമാണ്. എൻസിടി ഡൽഹി സർക്കാരിന്റെ വെബ് പോർട്ടലിൽ ഏകദേശം 6.5 ലക്ഷം പേർ ഇതിനോടകം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുണ്ട് എന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. ഈ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത ആളുകൾക്ക് അവരുടെ സ്വന്തം സ്ഥലത്തേക്കുള്ള യാത്രയ്ക്കായി എസ്എംഎസുകളും ഐവിആറുകളും അയച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏകദേശം 2 ലക്ഷം കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ അവരുടെ സ്വദേശങ്ങളിലേക്ക് പോകാതിരിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു എന്നാണ് അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചത്, ഇത് വ്യവസായശാലകളും സ്ഥാപനങ്ങളും തുറന്നതിന് ശേഷം അവർ വീണ്ടും ജോലിയിൽ പ്രവേശിച്ചതിനാലാണ് എന്ന് അനുമാനിക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, ശ്രീ ജയിൻ സമർപ്പിക്കുന്നത്, സ്വന്തം സ്ഥലത്തേക്ക് പോകാൻ സന്നദ്ധരായ കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ ഡൽഹി എൻ.സി.ടി തിരിച്ചറിയുകയും അവർക്ക് ആവശ്യമായ റെയിൽ, റോഡ് ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുകയും ചെയ്യും എന്നാണ്. കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ സഹായിക്കുന്നതിനായി മെഡിക്കൽ, സ്ക്രീനിംഗ്, ഹെൽപ്പ് ഡെസ്ക് കേന്ദ്രങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നും ശ്രീ ജയിൻ സമർപ്പിക്കുന്നു.

8. ഗുജറാത്ത് സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടി ഒരു സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടും ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മുതിർന്ന അഭിഭാഷകനായ ശ്രീ മണീന്ദർ സിംഗ് സമർപ്പിക്കുന്നത്, 01.06.2020 വരെ 999 ശ്രമിക് ട്രെയിനുകളിലായി 14 ലക്ഷത്തിലധികം കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ അവരുടെ സ്വദേശങ്ങളിലേക്ക് അയച്ചു എന്നാണ്. 24.05.2020 മുതൽ കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളിൽ നിന്ന് ശ്രമിക് ട്രെയിനുകൾക്ക് ടിക്കറ്റ് നിരക്ക് ഈടാക്കുന്നില്ല. ഗുജറാത്തിൽ വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്തിരുന്ന ഏകദേശം 23 ലക്ഷം കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹം സമർപ്പിക്കുന്നു. ഏകദേശം 5,75,000 തൊഴിലാളികളെ റോഡ് മാർഗ്ഗം മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് അയച്ചു. 23 ലക്ഷത്തിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 20,50,000 പേരെ ഇതിനകം അയച്ചു എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിക്കുന്നു. അന്തർ സംസ്ഥാന കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളിൽ നിന്ന് ബസ് ചാർജ് ഈടാക്കിയിട്ടില്ല, ഈടാക്കുകയുമില്ല. 28.05.2020-ന് ഈ കോടതി നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങൾ സംസ്ഥാനം പാലിക്കുന്നുണ്ട്. രജിസ്ട്രേഷനായി ഗവൺമെന്റ് "ഡിജിറ്റൽ ഗുജറാത്ത്" എന്നൊരു ഓൺലൈൻ പോർട്ടലും അതിന് സമാന്തരമായി കാര്യക്ഷമമായ വികേന്ദ്രീകൃത സംവിധാനവും ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളിയുടെ പേര് പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയാൽ, അയാൾക്ക്/അവൾക്ക് 4-5 ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ സ്വന്തം സംസ്ഥാനത്തേക്ക് പുറപ്പെടാൻ കഴിയുമെന്നും, അവർക്ക് അതിനനുസരിച്ച് വിവരങ്ങൾ നൽകുമെന്നും സംസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിക്കുന്നു. ലേബർ കമ്മീഷണർ നിരവധി ഉപദേശങ്ങൾ നൽകി. ബിൽഡിംഗ് ആന്റ് അദർ കൺസ്ട്രക്ഷൻസ് വർക്കേഴ്സ് വെൽഫെയർ ബോർഡിന് കീഴിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത കൂടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള തൊഴിലാളികളുടെ അക്കൗണ്ടുകളിലേക്ക് 1000/- രൂപ നേരിട്ട് കൈമാറാൻ ഗുജറാത്ത് സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചു.

വിവിധ പദ്ധതികൾ പ്രകാരം ഭക്ഷണവും നൽകുന്നുണ്ട്. തൊഴിലാളികളിൽ ചിലർക്ക് മാത്രമേ സ്വന്തം സ്ഥലത്തേക്ക് പോകാൻ താൽപ്പര്യമുള്ളൂ എന്നും, മറ്റുള്ളവർ ജോലികളിൽ തിരികെ പ്രവേശിച്ചു എന്നും ശ്രീ മണീന്ദർ സിംഗ് സമർപ്പിക്കുന്നു.

9. 28.05.2020-ലെ ഞങ്ങളുടെ ഉത്തരവിന് അനുസൃതമായി ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം വിശദമായ മറുപടി ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടി ബഹുമാനപ്പെട്ട സീനിയർ കൗൺസൽ ശ്രീ പി.എസ്. നരസിംഹ ഹാജരായി. 25 ലക്ഷം തൊഴിലാളികൾ വിജയകരമായും സുരക്ഷിതമായും സംസ്ഥാനത്തെ അവരുടെ വീടുകളിലേക്ക് തിരിച്ചെത്തി എന്ന് ശ്രീ നരസിംഹ സമർപ്പിക്കുന്നു. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്കായി ഷെൽട്ടർ ഹോമുകൾ സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉത്തർപ്രദേശ് സ്റ്റേറ്റ് റോഡ് ട്രാൻസ്പോർട്ട് കോർപ്പറേഷൻ ബസുകൾ വഴി എല്ലാ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളും സുരക്ഷിതമായും സൗജന്യമായും വീടുകളിൽ എത്തുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നു. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ 15 ദിവസത്തേക്ക് ഹോം ക്വാറൻ്റൈനിന് അയക്കുകയും, കേന്ദ്രം വിടുമ്പോൾ അവർക്ക് ഒരു റേഷൻ കിറ്റും 1000/- രൂപ പണമായും നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് കുടിയേറ്റക്കാരെ സ്വീകരിക്കുന്നത് കൂടാതെ, ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്ത് നിന്ന് കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ അയക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക ട്രെയിനുകളും ഓപ്പറേറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും ഒരു ലക്ഷത്തിലധികം കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് സുരക്ഷിതമായി തിരിച്ചയച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. ശ്രീ. നരസിംഹ ബോധിപ്പിക്കുന്നത് നിലവിൽ ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്ത് മറ്റ് ഒരു സംസ്ഥാനത്തേക്കും പോകാനുള്ള കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ ആരും അവശേഷിക്കുന്നില്ല എന്നാണ്. ശ്രമിക് ട്രെയിനുകൾ കൂടാതെ, ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം ഡൽഹി-യുപി അതിർത്തിയിൽ നിന്നും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നും, അതായത് രാജസ്ഥാൻ, ഹരിയാന, ഉത്തരാഖണ്ഡ്, മധ്യപ്രദേശ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നും ബസുകൾ വഴി കുടിയേറ്റക്കാരെ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. രാജസ്ഥാൻ, ഹരിയാന, മധ്യപ്രദേശ്, ബിഹാർ, ഉത്തരാഖണ്ഡ്, ജാർഖണ്ഡ്, ഛത്തീസ്ഗഢ് എന്നിവിടങ്ങളിലേക്കും ബസുകൾ അയച്ചിട്ടുണ്ട്. ആരോഗ്യ-വൈദ്യസഹായ സൗകര്യങ്ങളും സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്, കൂടാതെ ഭക്ഷണം നൽകുന്നതിനായി ഷെൽട്ടർ ഹോം (താമസകേന്ദ്രം) ക്രമീകരണങ്ങളും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ സൗകര്യങ്ങൾക്കും പരിശോധനയും മേൽനോട്ടവും ഉണ്ട്. റോഡിൽ നടന്നുപോകുന്നതായി കണ്ടെത്തിയ കുടിയേറ്റക്കാർക്കായി ദേശീയപാതകളിൽ പിക്കപ്പ്, ഡ്രോപ്പ് പോയിൻ്റുകൾ ഒരുക്കുകയും അവരെ ഷെൽട്ടർ ഹോമുകളിലേക്കോ ക്വാറൻ്റൈൻ സെൻ്ററുകളിലേക്കോ മാറ്റുകയും ചെയ്യുന്നു. 2020 മെയ് 28-ന് ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഇടക്കാല നിർദ്ദേശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള പാലന വിശദാംശങ്ങൾ മറുപടിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തേക്ക് എത്തിച്ചേർന്ന കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക്

കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ നൽകുന്നതിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ശ്രീ. നരസിംഹ കൂടുതൽ ബോധിപ്പിച്ചു. ഏകദേശം 11 ലക്ഷം കുടിയേറ്റക്കാർക്ക് അവരുടെ വ്യാവസായിക യൂണിറ്റുകളിൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ നൽകാൻ നിരവധി സ്ഥാപനങ്ങൾ മുന്നോട്ട് വന്നിട്ടുണ്ട്.

10. ബിഹാർ സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടി മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ. രഞ്ജിത് കുമാർ പ്രതികരണം സമർപ്പിച്ചു. ഏകദേശം 28 ലക്ഷം കുടിയേറ്റക്കാർ ബിഹാർ സംസ്ഥാനത്തേക്ക് തിരിച്ചെത്തിയതായി ബോധിപ്പിച്ചു. ട്രെയിൻ മാർഗ്ഗവും റോഡ് ഗതാഗതം വഴിയും കുടിയേറ്റക്കാർ തിരിച്ചെത്തിയിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനം ക്യാമ്പുകൾ സ്ഥാപിച്ചു. വിദഗ്ധരും അവിദഗ്ധരുമായ തൊഴിലാളികളുടെ നൈപുണ്യ നിലവാരം പരിശോധിക്കുകയും സംസ്ഥാനത്ത് ലഭ്യമായ തൊഴിലവസരങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനായി കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്കായുള്ള ജില്ലാ കൗൺസിലിംഗ് സെൻ്ററുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രക്രിയയിലാണ് സംസ്ഥാനം. സംസ്ഥാനത്തിന് പുറത്ത് കുടുങ്ങിയ ബിഹാറിലെ ഓരോ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളിക്കും സംസ്ഥാനം 1000 രൂപ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

11. മധ്യപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള ഒരു സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടും ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഏകദേശം 14 ലക്ഷം കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ സംസ്ഥാനത്തേക്ക് തിരിച്ചെത്തിയെന്നും മധ്യപ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്തേക്ക് തിരിച്ചുവരാൻ ഇനി 25,000 തൊഴിലാളികൾ മാത്രമേ ശേഷിക്കുന്നുള്ളൂവെന്നും അഭിഭാഷകൻ ബോധിപ്പിച്ചു. മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ കൊണ്ടുവരാൻ സർക്കാർ ബസുകൾ വിന്യസിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനം അതിഥി തൊഴിലാളികളുടെ സർവേ നടത്താനും അവർക്ക് സാധ്യമായ തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനായി വിവിധ പദ്ധതികളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. അതിഥി തൊഴിലാളികളെ സഹായിക്കുന്നതിനായി ഒരു കൺട്രോൾ റൂം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ കോടതി 2020 മെയ് 28-ന് നൽകിയ നിർദ്ദേശത്തെ സംബന്ധിച്ച് സംസ്ഥാനം സ്വീകരിച്ച നടപടികളുടെ വിവരങ്ങളും എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

12. രാജസ്ഥാൻ സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടി ഹാജരായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ഡോ. മനീഷ് സിംഗ്വി സമർപ്പിക്കുന്നത്, ഏകദേശം 13.6 ലക്ഷം അതിഥി തൊഴിലാളികൾ തിരിച്ചെത്തി എന്നും, സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് മടങ്ങാൻ കാത്തിരിക്കുന്ന മറ്റ് അതിഥി തൊഴിലാളികൾ രാജസ്ഥാൻ സംസ്ഥാനത്ത് ശേഷിക്കുന്നില്ല എന്നുമാണ്.

13. കർണാടക സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിക്കുന്നത്, ഒരു ലക്ഷത്തിൽ താഴെ കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന അതിഥി തൊഴിലാളികളാണ് ഇപ്പോഴും മടങ്ങാൻ കാത്തിരിക്കുന്നത് എന്നാണ്. ബാംഗ്ലൂരിലും മറ്റ് പ്രദേശങ്ങളിലും

വ്യവസായശാലകൾ തുറന്നതു കാരണം മിക്ക തൊഴിലാളികളും അവരുടെ ജോലിയിൽ തിരിച്ചെത്തി എന്നും അദ്ദേഹം കൂട്ടിച്ചേർത്തു.

14. കേരള സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിക്കുന്നത്, 1.53 ലക്ഷം തൊഴിലാളികളെ 100 ശ്രമിക് ട്രെയിനുകളിലായി മാറ്റി അയച്ചു എന്നാണ്. 1.2 ലക്ഷം തൊഴിലാളികൾ ഇപ്പോഴും മടങ്ങാനായി കാത്തിരിക്കുന്നുണ്ട്.

15. പശ്ചിമ ബംഗാൾ സംസ്ഥാനവും 2020 മെയ് 28-ലെ ഉത്തരവ് പാലിച്ചുകൊണ്ട് സത്യവാങ്മൂലം സമർപ്പിച്ചു. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലായി 6,82,558 തൊഴിലാളികൾ ഇപ്പോഴും പശ്ചിമ ബംഗാളിലേക്ക് വരാനുണ്ടെന്ന് അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിക്കുന്നു. ആവശ്യാനുസരണം കൂടുതൽ പ്രത്യേക ട്രെയിനുകൾക്ക് സൗകര്യമൊരുക്കാൻ സംസ്ഥാനം തയ്യാറാണെന്നും സംസ്ഥാനത്തിനു വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ അറിയിച്ചു. പ്രത്യേക ട്രെയിനുകളിലെ യാത്രാക്കൂലി തൊഴിലാളികൾക്ക് വേണ്ടി പശ്ചിമ ബംഗാൾ സംസ്ഥാനമാണ് പൂർണ്ണമായും വഹിക്കുന്നത്. അംഫാൻ ചുഴലിക്കാറ്റും ഈ പ്രകൃതിദുരന്തം മൂലമുണ്ടായ നാശനഷ്ടങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടും, അതിഥി തൊഴിലാളികളെ വ്യവസ്ഥാപിതമായി തിരിച്ചെത്തിക്കുന്നതിൽ പശ്ചിമ ബംഗാൾ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണെന്നും സംസ്ഥാനം അറിയിച്ചു. കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന അതിഥി തൊഴിലാളികൾക്കായി 17 ട്രെയിനുകൾക്ക് പശ്ചിമ ബംഗാൾ സർക്കാർ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിക്കുന്നു. രണ്ടാഴ്ചയിൽ കൂടാത്ത കുറഞ്ഞ സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന എല്ലാ തൊഴിലാളികളെയും അവരുടെ സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് അയക്കുമെന്നും അഭിഭാഷകൻ അറിയിച്ചു.

16. മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും കേന്ദ്ര ഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകരെയും കോടതി കേട്ടു. കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന അതിഥി തൊഴിലാളികളുടെയും സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേർന്നവരുടെയും എണ്ണത്തിലുള്ള വ്യത്യാസം ഒഴികെ, ഏറെക്കുറെ സമാനമായ സമർപ്പണങ്ങളാണ് അവർ നടത്തിയത്.

17. ബഹുമാനപ്പെട്ട സോളിസിറ്റർ ജനറലിന്റെയും, വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകന്റെ വാദങ്ങൾ കേട്ട ശേഷം, കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ അവസ്ഥ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകി കോടതിയെ സഹായിക്കാൻ ഹാജരായ ചില അഭിഭാഷകരുടെയും വാദങ്ങൾ കോടതി കേട്ടു.

18. ബഹുമാനപ്പെട്ട മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ കപിൽ സിബൽ രണ്ട് കാര്യങ്ങൾ സമർപ്പിച്ചു. ദുരന്ത നിവാരണ നിയമം 2005-ലെ വകുപ്പ് 12-ൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളതുപോലെ, ദുരന്തബാധിതർക്ക് നൽകേണ്ട ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ദുരിതാശ്വാസ

മാനദണ്ഡങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ രേഖകളിൽ കൊണ്ടുവരാൻ കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന് നിർദ്ദേശം നൽകണമെന്ന് അദ്ദേഹം സമർപ്പിക്കുന്നു. വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, സ്വദേശത്തേക്ക് മടങ്ങാനുള്ള അവരുടെ അപേക്ഷ ഉടൻ പരിഗണിക്കാനായി കുടിയേറ്റക്കാരുടെ രജിസ്ട്രേഷനു വേണ്ടി സംസ്ഥാനങ്ങൾ വികേന്ദ്രീകൃതമായ ഒരു പ്രക്രിയ വികസിപ്പിക്കണമെന്ന് ശ്രീ സിബൽ സമർപ്പിക്കുന്നു. നിലവിൽ അവർ താമസിക്കുന്ന പരിധിയിലുള്ള പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ കുടിയേറ്റക്കാരോട് ആവശ്യപ്പെടാമെന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

19. ബഹുമാനപ്പെട്ട മുതിർന്ന അഭിഭാഷക ശ്രീമതി ഇന്ദിര ജയ്സിംഗ് സമർപ്പിക്കുന്നത് പതിനായിരക്കണക്കിന് തൊഴിലാളികൾ ഇനിയും മടങ്ങിയെത്താനുണ്ട് എന്നാണ്. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ട്രെയിനുകളുടെ എണ്ണം മതിയാകുന്നില്ലെന്നും എന്നാൽ തൊഴിലാളികളുടെ എണ്ണം അതിലും വളരെ കൂടുതലാണെന്നും, തൊഴിലാളികളെ ഉടൻ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനായി സംസ്ഥാനം കൂടുതൽ ട്രെയിനുകൾ ആവശ്യപ്പെടണം എന്നും അവർ സമർപ്പിക്കുന്നു. രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രക്രിയ ലളിതമാക്കണം എന്ന് അവർ സമർപ്പിക്കുന്നു. അതായത്, രജിസ്ട്രേഷൻ ചെയ്യുന്നതിനായി തമിഴ്നാട് സംസ്ഥാനം ഒരു മൂന്നാം കക്ഷി കോൺട്രാക്ടറെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നും, അതിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ 21 ഉത്തരങ്ങൾ പൂരിപ്പിക്കേണ്ട ഒരു ഫോം ആണ് നൽകിയിരിക്കുന്നതെന്നും, ഇത് നിരക്ഷരരായ മിക്ക കുടിയേറ്റക്കാർക്കും വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കുന്നുണ്ടെന്നും സമർപ്പിക്കുന്നു. ട്രെയിനുകളുടെയും ബസുകളുടെയും കുറവ് സംസ്ഥാനം ഉടൻ പരിഹരിക്കണം. തൊഴിലാളികൾ വീട്ടിലെത്താൻ കാര്യമായ പണം ചെലവഴിച്ചതായും സമർപ്പിക്കുന്നു. കൂടാതെ, രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള ക്വാറന്റൈൻ കേന്ദ്രങ്ങൾ വൃത്തിഹീനവും, മെഡിക്കൽ സൗകര്യങ്ങളില്ലാത്ത വൃത്തിയില്ലാത്ത ശുചിമുറികളോട് കൂടിയവയുമാണെന്നും, അവകാശപ്പെടുന്നതുപോലെ ഭക്ഷ്യവിതരണവും നടക്കുന്നില്ലെന്നും ശ്രീമതി ഇന്ദിര ജയ്സിംഗ് സമർപ്പിക്കുന്നു. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് കുറഞ്ഞത് 7500/- രൂപയുടെ ധനസഹായം നൽകണമെന്ന് അവർ സമർപ്പിക്കുന്നു. ട്രെയിനുകളുടെ സമയത്തെക്കുറിച്ചും, സ്ഥലത്തെക്കുറിച്ചും, ലക്ഷ്യസ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചും ആശയക്കുഴപ്പമുണ്ടാകാതിരിക്കാൻ ടി.വി., ആൾ ഇന്ത്യ റേഡിയോ, പത്രങ്ങൾ എന്നിവ വഴി ട്രെയിനുകളുടെ വിവരങ്ങൾ പരസ്യപ്പെടുത്തണം. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് നഷ്ടപരിഹാരവും നൽകണം. കൂടാതെ, 2020 മെയ് 14-ന് ധനമന്ത്രി നടത്തിയ പ്രഖ്യാപനം അനുസരിച്ച്, ഓരോ വ്യക്തിക്കും 5 കിലോ ധാന്യവും ഒരു കുടുംബത്തിന് ഒരു കിലോ കടലപ്പരിപ്പും പ്രതിമാസം രണ്ട് മാസത്തേക്ക് സൗജന്യമായി നൽകുമെന്ന് വാഗ്ദാനം ചെയ്തത് രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ നടപ്പിലാക്കാൻ നിർദ്ദേശം നൽകണമെന്നും സമർപ്പിക്കുന്നു.

20. ബഹുമാനപ്പെട്ട മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ കോളിൻ ഗോൺസാൽവിസ് സമർപ്പിക്കുന്നത്, കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകളിലോ/ റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനുകളിലോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ സംസ്ഥാനങ്ങൾ അനുവദിക്കണം എന്നാണ്. അദ്ദേഹം കൂടാതെ സമർപ്പിക്കുന്നത്, സ്വന്തം നാട്ടിലെത്തുന്ന കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ, രോഗലക്ഷണങ്ങൾ ഇല്ലാത്തവരായി കണ്ടെത്തിയാൽ, ക്വാറന്റൈൻ ചെയ്യരുത് എന്നും, രോഗലക്ഷണങ്ങൾ ഉള്ള കുടിയേറ്റക്കാർക്ക് വേണ്ടി മാത്രം ക്വാറന്റൈൻ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കണം എന്നുമാണ്.

21. ബഹുമാനപ്പെട്ട മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ഡോ. അഭിഷേക് മനു സിംഗ്വിയും കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനെക്കുറിച്ചും, സ്വീകരണ/സഹായ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും, ഒരു ദേശീയതല പദ്ധതിക്ക് രൂപം നൽകുന്നതിനെക്കുറിച്ചും, മരുന്ന്, ഭക്ഷണം, താമസ സൗകര്യം എന്നിവയ്ക്കായി ഒരു പദ്ധതി രൂപീകരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും, പ്രഖ്യാപിച്ച സാമ്പത്തിക സഹായം വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ചും, തൊഴിൽ, വിദ്യാഭ്യാസം, ക്ഷേമം എന്നിവയ്ക്കായി ഒരു പദ്ധതി രൂപീകരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും, ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും നിർദ്ദേശങ്ങൾ വെച്ചിട്ടുണ്ട്.

22. ബഹുമാനപ്പെട്ട മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ കെ.വി. വിശ്വനാഥൻ എൻ എൽ എസ് – കുടിയേറ്റ മസ്ദൂർ പ്രോഗ്രാമിനെക്കുറിച്ച് പരാമർശിച്ചു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി 180 കുടിയേറ്റക്കാരെ മുംബൈയിൽ നിന്ന് ജാർഖണ്ഡിലേക്ക് വിമാനമാർഗ്ഗം എത്തിച്ചു. എൻ എൽ എസ്-കുടിയേറ്റ മസ്ദൂർ പ്രോഗ്രാം എന്നത് ബെംഗളൂരുവിലെ നാഷണൽ ലോ സ്കൂൾ ഓഫ് ഇന്ത്യ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലെ ഏതാനും പൂർവ്വ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഒരു സംരംഭമാണെന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

23. ബഹുമാനപ്പെട്ട മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ ജയദീപ് ഗുപ്തയും കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്നുള്ള നേരിട്ടുള്ള കൈമാറ്റത്തിന് നിർദ്ദേശം നൽകണമെന്ന് അപേക്ഷിച്ചു. മരണം സംഭവിച്ചാൽ റെയിൽവേ നൽകേണ്ട നഷ്ടപരിഹാരത്തെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

24. ദേശീയ മനുഷ്യാവകാശ കമ്മീഷൻ ഇടപെടുന്നതിനായി ഒരു അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുകയും അത് അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ അപേക്ഷയിൽ ദേശീയ മനുഷ്യാവകാശ കമ്മീഷൻ, സ്വമേധയാ കേസ് എടുക്കുകയും വിവിധ സർക്കാർ വകുപ്പുകൾക്ക് നോട്ടീസ് അയക്കുകയും ചെയ്ത ആറ് സന്ദർഭങ്ങളെക്കുറിച്ച് പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദേശീയ മനുഷ്യാവകാശ കമ്മീഷൻ ആ നടപടികൾ അതിന്റെ യുക്തിസഹമായ അന്ത്യത്തിലേക്ക് എത്തിക്കുമെന്ന് കോടതിക്ക് സംശയമില്ല. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ അവസ്ഥ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ചില ഹ്രസ്വകാല നടപടികളും ദീർഘകാല നടപടികളും ദേശീയ മനുഷ്യാവകാശ കമ്മീഷൻ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അന്തർസംസ്ഥാന കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ (തൊഴിൽ നിയന്ത്രണവും സേവന വ്യവസ്ഥകളും) നിയമം, 1979; നിർമ്മാണ തൊഴിലാളികൾ (തൊഴിൽ നിയന്ത്രണവും സേവന വ്യവസ്ഥകളും) നിയമം, 1996; അസംഘടിത തൊഴിലാളികളുടെ സാമൂഹിക സുരക്ഷാ നിയമം, 2008 എന്നീ നിയമങ്ങളെക്കുറിച്ച് പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. മേൽപ്പറഞ്ഞ നിയമങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ചും വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ട നടപടികളെക്കുറിച്ചും, കോടതി സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രതികരണം പരിഗണിക്കുകയും അതിനുശേഷം ഉന്നയിച്ച ഹ്രസ്വകാല, ദീർഘകാല നടപടികളെക്കുറിച്ചുള്ള വിഷയങ്ങൾ പരിഗണിക്കുകയും ചെയ്യും.

25. വിവിധ ഹൈക്കോടതികളും കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ കേസുകൾ ശ്രദ്ധയിൽ എടുത്തിട്ടുണ്ട് എന്ന വിവരവും കോടതിക്ക് മുന്നിൽ എത്തിയിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാന ഭരണഘടനാ കോടതികളായ ഹൈക്കോടതികൾക്ക് കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ മൗലികാവകാശ ലംഘനം സ്വമേധയാ പരിഗണിക്കാൻ അധികാരമുണ്ട്. ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികളുടെ പ്രതികരണം ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ വശങ്ങളും പരിഗണിച്ച് ആ നടപടികൾ മുന്നോട്ട് പോകുമെന്നതിൽ കോടതിക്ക് സംശയമില്ല.

26. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും അവരുടെ സത്യവാങ്മൂലങ്ങളിൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച വിവിധ നടപടികളെയും ഉത്തരവുകളെയും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളെയും, ദുരന്ത നിവാരണ നിയമം, 2005 പ്രകാരം ദേശീയ എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകളെയും, ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനങ്ങൾ എടുത്ത നയങ്ങളെയും തീരുമാനങ്ങളെയും പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദുരിതാശ്വാസ ക്യാമ്പുകളും ഷെൽട്ടർ ക്യാമ്പുകളും നടത്തുന്നതിനും, കുടിയേറ്റക്കാർക്ക് ഭക്ഷണത്തിന്റെയും വെള്ളത്തിന്റെയും ആവശ്യകതകൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിനും, കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ അവരുടെ സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ഗതാഗത ആവശ്യകതകൾ നിറവേറ്റുന്നതിനും എല്ലാ നിർദ്ദേശങ്ങളും നയങ്ങളും പിന്തുടരുകയാണെന്ന് സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും അവകാശപ്പെടുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നയങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഉദ്ദേശ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഒരു തർക്കവുമില്ല, എന്നാൽ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളത്, സർക്കുലറുകളും നയങ്ങളും പദ്ധതികളും നടപ്പിലാക്കാൻ ചുമതലപ്പെടുത്തിയവർ അവ കാര്യക്ഷമമായും കൃത്യമായും നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ടോ എന്നതാണ്. പദ്ധതികളും നയങ്ങളും നടപ്പിലാക്കുന്നതിലെ വീഴ്ചകളും കുറവുകളും വിവിധ കക്ഷികൾ അവരുടെ അപേക്ഷകളിലും സത്യവാങ്മൂലങ്ങളിലും എടുത്തു കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ/കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്തം അവരുടെ നയങ്ങൾ, വിഭാവനം ചെയ്ത നടപടികൾ, അനുവദിച്ച ഫണ്ടുകൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ച് പരാമർശിക്കുക എന്നത് മാത്രമല്ല, ആ നടപടികൾ, പദ്ധതികൾ, ആനുകൂല്യങ്ങൾ എന്നിവ അവ ഉദ്ദേശിച്ച

ആളുകളിലേക്ക് എത്തുന്നുണ്ടോ എന്നതിനെക്കുറിച്ച് കർശനമായ ജാഗ്രതയും മേൽനോട്ടവും ഉണ്ടായിരിക്കണം. അവരുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും ജീവനക്കാരുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നിരീക്ഷണവും മേൽനോട്ടവും കാര്യക്ഷമമാക്കാനും ആവശ്യമെങ്കിൽ ഉചിതമായ നടപടി സ്വീകരിക്കാനും ഞങ്ങൾ സംസ്ഥാനങ്ങളോടും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളോടും ആവശ്യപ്പെടുന്നു. മിക്ക ഉദ്യോഗസ്ഥരും, ഭരണസംവിധാനത്തിലെ ജീവനക്കാരും പോലീസും അർപ്പണബോധത്തോടെയും കഠിനാധ്വാനത്തോടെയും അവരുടെ കടമകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നതിൽ കോടതിക്ക് സംശയമില്ല, എന്നാൽ വീഴ്ചകൾ ശ്രദ്ധിക്കുകയും പരിഹാര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും വേണം. സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരും, കേന്ദ്രസേനകളും വിന്യസിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളിടത്തെല്ലാം പ്രശംസനീയമായ ജോലി ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിലും, കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളോട് അതിരു കടന്ന ചില സംഭവങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്ന് റെക്കോർഡിലെ വിവരങ്ങളിൽ നിന്ന് ഞങ്ങൾ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. ജോലി നഷ്ടപ്പെട്ടതിനെത്തുടർന്ന് സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് പോകാൻ നിർബന്ധിതരായ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ ഇതിനകം ദുരിതത്തിലാണ്. സാമ്പത്തിക ബുദ്ധിമുട്ട് എല്ലാ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്കും പൊതുവായി ഉള്ളതിനാൽ, പോലീസും മറ്റ് അധികാരികളും അവരോട് മാനുഷികമായി ഇടപെടണം. ബന്ധപ്പെട്ട ഡയറക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് പോലീസ്/പോലീസ് കമ്മീഷണർ ഈ വിഷയത്തിൽ ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാവുന്നതാണ്.

27. കോടതി ഒരു വസ്തുത കൂടി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്താം. സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളുടെയും പ്രാഥമിക ഉത്തരവാദിത്തവും കടമയും കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങളും പരിപാലിക്കുക എന്നതാണെങ്കിലും, ഈ ദുഷ്കരമായ സമയത്ത് സർക്കാരിതര സംഘടനകളും വ്യക്തികളും കുടിയേറ്റക്കാർക്ക് സഹായഹസ്തം നൽകുന്നതിൽ നിർണായക പങ്ക് വഹിച്ചു. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ ദുരിതങ്ങളിലും പ്രയാസങ്ങളിലും സമൂഹമാകെ മനസ്സ് അലിഞ്ഞുപോവുകയും, വ്യക്തികളായും സർക്കാരിതര സംഘടനകളായും മുന്നോട്ട് വന്ന് കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ സഹായിക്കുകയും, ഈ മഹാമാരിയെ ചെറുക്കാൻ ഭക്ഷണവും വെള്ളവും ഗതാഗതവും അവരുടെ സ്വന്തം ചെലവിൽ നൽകുകയും ചെയ്തതിലൂടെ അത് അവരുടെ അർപ്പണബോധവും പ്രതിബദ്ധതയും പ്രകടിപ്പിച്ചു. ഇത് എല്ലാ പ്രശംസയും അർഹിക്കുന്നു.

28. മുകളിൽ പറഞ്ഞ ചർച്ചകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്, കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ അവരുടെ സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് ട്രെയിൻ, റോഡ് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ എത്തിക്കുന്നതിൽ, കുടുങ്ങിപ്പോയ തൊഴിലാളികളുടെ ഗണ്യമായൊരു വിഭാഗത്തെ സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളും റെയിൽവേയും മറ്റ് സംഘടനകളും ചേർന്ന് ഇതിനകം

യാത്രയാക്കി കഴിഞ്ഞു എന്നാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇപ്പോഴും വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് മഹാരാഷ്ട്ര, എൻ സി ടി ഡൽഹി, പശ്ചിമ ബംഗാൾ, തമിഴ്നാട്, ഗുജറാത്ത് എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ ഉണ്ട്. ബഹുമാനപ്പെട്ട സോളിസിറ്റർ ജനറൽ രേഖാമൂലം ഹാജരാക്കിയ ടെയിൻ ആവശ്യകതയുടെ പട്ടിക, സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളുടെയും ആകെ ടെയിൻ ആവശ്യം 2020 ജൂൺ 3 മുതൽ 2020 ജൂൺ 16 വരെ ഓടുന്ന 171 ടെയിനുകളാണ് എന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും റെയിൽ വഴിയുള്ളതും റോഡ് വഴിയുള്ളതുമായ ഗതാഗത പ്രക്രിയ പൂർത്തിയാക്കണം, അതുവഴി കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ അടുത്ത ഘട്ട ആവശ്യങ്ങളായ തൊഴിൽ ഉറവിടവും അവർക്ക് ഭക്ഷണവും റേഷനും നൽകുന്ന കാര്യവും ശ്രദ്ധിക്കാൻ സാധിക്കും. പരമാവധി 15 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന എല്ലാ തൊഴിലാളികളെയും അവർ കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്ന് യാത്രയാക്കാം എന്ന് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ എല്ലാ ബഹുമാനപ്പെട്ട അഭിഭാഷകരും സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്.

29. അതിനാൽ, ഇന്ന് മുതൽ 15 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന എല്ലാ തൊഴിലാളികളെയും ടെയിൻ, ബസ് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ യാത്രയാക്കാൻ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും/കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും കോടതി നിർദ്ദേശം നൽകുന്നു.

30. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനായി രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ ഇതിനകം നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 2020 മെയ് 28-ലെ ഉത്തരവിലൂടെ ഇതിനകം നിർദ്ദേശിച്ചതുപോലെ, രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രക്രിയ ലളിതമാക്കണം എന്ന അഭിപ്രായം കോടതിക്കുണ്ട്. എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും/കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ തിരിച്ചറിയുന്നത് ഉടൻ പൂർത്തിയാക്കണമെന്നും, ഇതുവരെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാത്ത കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് സമീപ സ്ഥലങ്ങളിൽ - പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകൾ ഉൾപ്പെടെ, അറിയിപ്പ് നൽകാവുന്ന മറ്റ് പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങളുടെ സ്ഥലങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ - രജിസ്ട്രേഷൻ സൗകര്യം നൽകി രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രക്രിയ വികേന്ദ്രീകരിച്ച് ഉടൻ നടപടിയെടുക്കണമെന്നും കോടതി കരുതുന്നു. കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന തൊഴിലാളികൾക്കായി ക്രമീകരിക്കുന്ന ടെയിൻ, ബസ് യാത്ര സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ പ്രാദേശിക പത്രങ്ങൾ, പ്രാദേശിക ടി.വി. ചാനലുകൾ എന്നിവയിലൂടെ പ്രചരിപ്പിക്കണം, അതുവഴി ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളിലേക്ക് എത്താൻ സാധിക്കും.

31. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, ഭൂരിപക്ഷം അകപ്പെട്ടുപോയ തൊഴിലാളികളും തങ്ങളുടെ സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേർന്നിട്ടുണ്ട്. ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും ഇപ്പോൾ ഏറ്റെടുക്കേണ്ട രണ്ടാമത്തെ പ്രധാന ദൗത്യം, തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട

ശേഷം സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് മടങ്ങിയ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ/തൊഴിലാളികളെ പരിപാലിക്കുക എന്നതാണ്. ഈ വിഷയത്തിലെ ആദ്യപടി, വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിലും പട്ടണങ്ങളിലും എത്തിച്ചേർന്ന ഇത്തരം എല്ലാ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെയും രേഖകൾ സൂക്ഷിക്കുക എന്നതാണ്. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ, അവരുടെ നൈപുണ്യത്തിന്റെ സ്വഭാവം, അവരുടെ മുമ്പത്തെ ജോലിസ്ഥലം എന്നിവ ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനം ഗ്രാമതലത്തിലും ബ്ലോക്ക് തലത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും രൂപപ്പെടുത്തുന്ന നിർദ്ദിഷ്ട പ്രോഫോർമയിൽ പരിപാലിക്കേണ്ടതാണ്, അതുവഴി സംസ്ഥാന അധികാരികൾക്കും ജില്ലാ അധികാരികൾക്കും ഈ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് ആവശ്യമായ സഹായങ്ങൾ നൽകാൻ കഴിയും.ഈ തൊഴിലാളികൾക്ക് സർക്കാർ പദ്ധതികളെക്കുറിച്ചും മറ്റ് തൊഴിലവസരങ്ങളെക്കുറിച്ചുമുള്ള എല്ലാ വിവരങ്ങളും നൽകുന്നതിനായി ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനം കൗൺസിലിംഗ് സെന്ററുകൾ ബ്ലോക്ക് തലത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്, സാധ്യമെങ്കിൽ ഈ തൊഴിലാളികൾക്ക് തൊഴിലവസരങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം, അതുവഴി അവർ വെറുതെ ഇരിക്കാതിരിക്കുകയും സംസ്ഥാനത്തിന് ഒരു വിഭവമായി അവരെ ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ കഴിയുകയും ചെയ്യും. സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഹാജരാകുന്ന വിവിധ അഭിഭാഷകരും മറ്റ് അഭിഭാഷകരും സമർപ്പിച്ച ഒരു കാര്യമെന്തെന്നാൽ, സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് മടങ്ങാൻ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത ചില കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ മനസ്സ് മാറ്റുകയും വ്യവസായങ്ങളും ഫാക്ടറികളും വീണ്ടും തുറന്നതിന് ശേഷം തിരികെ ജോലിയിൽ പ്രവേശിക്കുകയും മടങ്ങാൻ തയ്യാറാകാതിരിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നതാണ്. സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് മടങ്ങിയ ചില കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ ഇപ്പോൾ അവരുടെ ജോലിസ്ഥലത്തേക്ക് മടങ്ങാൻ തയ്യാറാണെന്നും തൊഴിൽ തേടി തിരികെ യാത്ര ചെയ്യാൻ ഒരുങ്ങുകയാണെന്നും കൂടുതൽ സമർപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. തൊഴിലിലേക്ക് മടങ്ങാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന തൊഴിലാളികളുടെ തിരിച്ചുവരവ് സുഗമമാക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തിന് നൽകാവുന്നതാണ്. റെയിൽവേ അധികൃതരുടെയും റോഡ് ഗതാഗത അധികൃതരുടെയും സഹായത്തോടെ ഹെൽപ്പ് ഡെസ്ക് സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ട് ഈ വിഷയത്തിൽ ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ സംസ്ഥാനം നൽകേണ്ടതാണ്. രാജ്യത്തെ ജനങ്ങളുടെ പ്രയോജനത്തിനായി കേന്ദ്ര സർക്കാർ നടത്തുന്ന പദ്ധതികൾ കൂടാതെ, ഓരോ സംസ്ഥാനത്തിനും തൊഴിലവസരങ്ങൾ നൽകുന്നത് ഉൾപ്പെടെ വിവിധ കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്ന അവരുടേതായ പദ്ധതികളും ഉണ്ട്. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്കും മറ്റ് ആവശ്യക്കാർക്കും വേണ്ടി ജില്ലാ തലങ്ങളിലും ബ്ലോക്ക് തലങ്ങളിലും സംസ്ഥാനങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചേക്കാവുന്ന കൗൺസിലിംഗ് സെന്ററുകളിലൂടെയും ഹെൽപ്പ് ഡെസ്കുകളിലൂടെയും എല്ലാ പദ്ധതികളെക്കുറിച്ചും അവബോധം നൽകേണ്ടതാണ്, ഇത് ധാരാളം കുടിയേറ്റ

തൊഴിലാളികൾക്ക് സഹായഹസ്തം നീട്ടുന്നതിനായിട്ടാണ്. ഈ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് പ്രയോജനകരമായേക്കാവുന്ന ബന്ധപ്പെട്ട സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിലുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും രേഖപ്പെടുത്തണം എന്നും കോടതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു, അതുവഴി ഇക്കാര്യത്തിൽ ഉചിതമായ നിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിനായി ഈ കോടതിക്ക് അത് പരിശോധിക്കാനും കഴിയും.

32. അതിനാൽ, ഈ ഉത്തരവിൽ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ട വിവിധ വശങ്ങളോട് പ്രതികരിച്ച് കൂടുതൽ സത്യവാങ്മൂലങ്ങൾ സമർപ്പിക്കാൻ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും കോടതി രണ്ടാഴ്ച കൂടി സമയം അനുവദിക്കുന്നു. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്ന വിവിധ പദ്ധതികൾ സംബന്ധിച്ച് കേന്ദ്ര സർക്കാരിനും രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ അധിക സത്യവാങ്മൂലം വഴി രേഖപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

33. ദേശീയ ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി, വകുപ്പ് 6(2)(i) പ്രകാരമുള്ള അധികാരം വിനിയോഗിച്ച്, രാജ്യത്ത് കോവിഡ്-19 ന്റെ വ്യാപനം തടയുന്നതിനായി സാമൂഹിക അകലം പാലിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ വേണ്ട നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളാൻ ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിലെ മന്ത്രാലയങ്ങൾ/വകുപ്പുകൾ, സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ, സംസ്ഥാന അതോറിറ്റികൾ എന്നിവർക്ക് 25.03.2020 മുതൽ ഇരുപത്തിയൊന്ന് ദിവസത്തേക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകാൻ തീരുമാനിച്ചു. ആവശ്യമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ 24.03.2020 ന് ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ്, ആഭ്യന്തര മന്ത്രാലയം പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തു. 25.03.2020 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന ലോക്ക്ഡൗൺ നടപടികൾ കാരണം, അവരുടെ തൊഴിലിടങ്ങൾ/തൊഴിൽ ഉറവിടങ്ങൾ അടച്ചുപൂട്ടിയതിനാൽ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ സ്വന്തം നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങാനായി രാജ്യത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലേക്ക് യാത്ര ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ്, ആഭ്യന്തര മന്ത്രാലയം 29.03.2020 ന് ഈ വസ്തുത താഴെ പറയുന്ന വാക്കുകളിൽ ശ്രദ്ധിച്ചു: -

"അവരുടെ സ്വന്തം നാട്ടിലേക്ക് എത്താനായി രാജ്യത്തിന്റെ ചില ഭാഗങ്ങളിൽ ധാരാളം കുടിയേറ്റക്കാർ യാത്ര ചെയ്യുന്നത് നടന്നിട്ടുണ്ട്, ഇത് സാമൂഹിക അകലം പാലിക്കണമെന്നുള്ള ലോക്ക്ഡൗൺ നടപടികളുടെ ലംഘനമാണ്."

മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രകാരം, കുടിയേറ്റക്കാരുടെ യാത്ര 2005-ലെ ദുരന്ത നിവാരണ നിയമം, വകുപ്പ് 51 പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യമായി കണക്കാക്കി. പോലീസ് അധികാരികൾ അത്തരം യാത്രകൾ തടയാൻ തുടങ്ങുകയും കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്കെതിരെ ചില പ്രഥമ വിവര റിപ്പോർട്ടുകൾ (എഫ്.ഐ.ആർ.) രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ, വിനോദസഞ്ചാരികൾ, വിദ്യാർത്ഥികൾ എന്നിവരുടെ യാത്രകൾക്ക്

സർക്കാർ 29.04.2020 മുതൽ മാത്രമാണ് അനുമതി നൽകിയത്. ലോക്ക്ഡൗൺ നടപടികൾ ലംഘിച്ച് റോഡുകളിൽ സഞ്ചരിച്ചതിന് കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്കെതിരെ എഫ്.ഐ.ആറുകളോ പരാതികളോ ഉണ്ടാവാം. വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്ത് ഉപജീവനം നടത്തിയിരുന്ന കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ, ജോലി നിലച്ചതു കാരണം സ്വന്തം നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങാൻ നിർബന്ധിതരാവുകയായിരുന്നു. ലോക്ക്ഡൗൺ നടപടികൾ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിനു ശേഷം ഈ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾ യാത്ര ചെയ്തത് സാഹചര്യങ്ങളുടെ സമ്മർദ്ദം മൂലമാണ്. 2005-ലെ ദുരന്ത നിവാരണ നിയമം, വകുപ്പ് 51-ലും മറ്റ് അനുബന്ധ കുറ്റകൃത്യങ്ങളിലും പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള കുറ്റങ്ങൾക്ക് ലോക്ക്ഡൗൺ കാലയളവിൽ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്കെതിരെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത പ്രോസിക്യൂഷൻ/പരാതികൾ പിൻവലിക്കുന്നത് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ് എന്ന അഭിപ്രായമാണ് കോടതിക്കുള്ളത്.

34. മുകളിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള ചർച്ചകളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ, മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച കാര്യങ്ങൾക്ക് പുറമെ, മറ്റ് വിഷയങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നതുവരെ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ അവസ്ഥ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ചില കൂടുതൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണെന്ന് കോടതി കരുതുന്നു.

35. അതിനാൽ, 28.05.2020-ലെ കോടതിയുടെ ഉത്തരവിലൂടെ നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കും മുകളിൽ നിർദ്ദേശിച്ച നടപടികൾക്കും പുറമെ, കേന്ദ്ര സർക്കാരിനും എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾക്കും കോടതി താഴെ പറയുന്ന കൂടുതൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നു:

(1) എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും/കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും തങ്ങളുടെ സംസ്ഥാനത്ത് കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്നതും സ്വന്തം നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതുമായ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിന് ആവശ്യമായ എല്ലാ നടപടികളും കൈക്കൊള്ളുകയും ട്രെയിൻ/ബസ് വഴിയുള്ള അവരുടെ മടക്കയാത്രയ്ക്കുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യണം. ഈ പ്രക്രിയ ഇന്ന് മുതൽ 15 ദിവസത്തിനകം പൂർത്തിയാക്കേണ്ടതാണ്.

(2) മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച 171 ശ്രമിക് ട്രെയിനുകളുടെ ആവശ്യകതയ്ക്ക് പുറമെ, കൂടുതൽ ആവശ്യം വന്നാൽ, കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ മടക്കയാത്ര സുഗമമാക്കുന്നതിന് ബഹുമാനപ്പെട്ട സോളിസിറ്റർ ജനറൽ സമർപ്പിച്ചതുപോലെ 24 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ റെയിൽവേ ശ്രമിക് ട്രെയിനുകൾ അനുവദിക്കണം.

(3) കേന്ദ്ര സർക്കാർ, സ്വന്തം നാട്ടിലേക്ക് മടങ്ങിയ കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്ന എല്ലാ പദ്ധതികളുടെയും വിശദാംശങ്ങൾ നൽകണം.

(4) എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളും, കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്ന, തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള, സംസ്ഥാനത്തെ നിലവിലുള്ള എല്ലാ പദ്ധതികളുടെയും വിശദാംശങ്ങൾ നൽകണം.

(5) സർക്കാർ പദ്ധതികളെക്കുറിച്ചുള്ള ആവശ്യമായ എല്ലാ വിവരങ്ങളും നൽകുന്നതിനും, തൊഴിലവസരങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും, വിവിധ പദ്ധതികൾ പ്രകാരം അവർക്ക് ലഭിക്കാവുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങൾ നേടുന്നതിനും കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികൾക്ക് സഹായം ചെയ്യുന്നതിനും വേണ്ടി ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാ തലങ്ങളിൽ കൗൺസിലിംഗ് കേന്ദ്രങ്ങളും ഹെൽപ്പ് ഡെസ്ക്കുകളും സംസ്ഥാനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കണം.

(6) സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേർന്ന എല്ലാ അതിഥി തൊഴിലാളികളുടെയും വിവരങ്ങൾ അവരുടെ നൈപുണ്യം, ജോലിയുടെ സ്വഭാവം, മുൻപ് ജോലി ചെയ്തിരുന്ന സ്ഥലം എന്നിവ ഉൾപ്പെടുത്തി സൂക്ഷിക്കണം. അത്തരം അതിഥി തൊഴിലാളികൾക്ക് ബാധകമായേക്കാവുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളുടെ പ്രയോജനം നൽകുന്നതിന് ഭരണകൂടത്തെ സഹായിക്കുന്നതിനായി ഗ്രാമം തിരിച്ച്, ബ്ലോക്ക് തിരിച്ച്, ജില്ല തിരിച്ച് അതിഥി തൊഴിലാളികളുടെ ലിസ്റ്റ് സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

(7) മേൽ നിർദ്ദേശിച്ചപ്രകാരം സ്ഥാപിച്ച കൗൺസിലിംഗ് കേന്ദ്രങ്ങൾ, സ്വന്തം സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് മടങ്ങിയതും, തിരികെ ജോലിസ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് പോകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതുമായ അതിഥി തൊഴിലാളികൾക്ക് സഹായഹസ്തം നൽകിക്കൊണ്ട് ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ നൽകേണ്ടതാണ്.

(8) ദുരന്തനിവാരണ നിയമം, 2005 പ്രകാരം നടപ്പാക്കിയ ലോക്ക്ഡൗൺ കാലയളവിൽ റോഡുകളിൽ സഞ്ചരിച്ച് ലോക്ക്ഡൗൺ നടപടികൾ ലംഘിച്ചു എന്ന് ആരോപിക്കപ്പെടുന്ന അതിഥി തൊഴിലാളികൾക്കെതിരെ ദുരന്തനിവാരണ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 51 പ്രകാരവും മറ്റ് അനുബന്ധ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ പ്രകാരവും രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള കേസുകളും/പരാതികളും പിൻവലിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും/കേന്ദ്ര ഭരണപ്രദേശങ്ങളും പരിഗണിക്കണം.

36. കേസ് 2020 ജൂലൈ 08-ന് ലിസ്റ്റ് ചെയ്യുക.

ദിവ്യ പാണ്ഡേ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു.